

Projekt Afirmácia multikulturalizmu i tolerancie vo Vojvodine

Úvodné poznámky

Ukazovateľe stavu vzájomných národnostných vzťahov vo viacnárrodnostnom prostredí, akým je AP Vojvodina, sú aj počet a druh incidentov na národnostnom podklade. *Pokrajinský sekretariát pre predpisy, správu a národnostné menšiny* koncom januára 2005 navrhol, a *Výkonná rada AP Vojvodiny*¹ na svojom XVI. zasadnutí schválila, *INFORMÁCIU o incidentoch na medzinárodnostnom podklade, ktoré sa udiali vo Vojvodine v rokoch 2003 a 2004.*

Informácia je zostavená na základe údajov príslušných štátnych orgánov, najmä orgánov vnútorných záležitostí, údajov z tlače a iných prostriedkov verejného informovania a na základe poznatkov Pokrajinského sekretariátu pre predpisy, správu a národnostné menšiny.

Výkonná rada AP Vojvodiny na tom istom zasadnutí konštatovala, že je nevyhnutné začať plánovanú, stálu a organizovanú aktivitu všetkých spoločenských činiteľov na preventívnom pôsobení a zamedzovaní incidentov a provokácií na medzinárodnostnom podklade v AP Vojvodine a schválila závery, ktorými sa nakladá Pokrajinskému sekretariátu pre predpisy, správu a národnostné menšiny, aby v spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi vypracoval zodpovedajúce projekty a koncipoval prevenčné opatrenia v oblasti školstva, kultúry, verejného informovania, súdnictva a vnútorných záležitostí, ktorými sa dosiahne systematické zamedzovanie rozmachu incidentov a národnostnej neznášanlivosti, zamedzovanie spoločensky nebezpečných javov, zachovávanie dobrých vzájomných národnostných vzťahov a rozvíjanie ducha tolerancie, s osobitným dôrazom na pôsobenie usmernené na mladých.

Všeobecná časť

Projekt **vlády AP Vojvodiny** Afirmácia multikulturalizmu a tolerancie vo Vojvodine, ktorého základné ciele sú pestovanie ľudskej diverzity a rozvíjanie ducha medzietnickej tolerancie u občanov AP Vojvodiny sa úspešne realizuje od roku 2005. Nositeľ tohto projektu je **Pokrajinský sekretariát pre predpisy, správu a národnostné spoločenstvá** a realizuje sa v spolupráci s mnohými domácimi a zahraničnými organizáciami a ustanovizňami. Projekt je koncipovaný ako komplexný, multitematický a multikultúrny program, založený na idei silnenia vzájomnej národnostnej dôvery mladých v AP Vojvodine. Sám projekt obsahuje množstvo subprojektov po manifestácie, ktoré sa uskutočňujú na území celej AP Vojvodiny, do ktorých sa prostredníctvom rôznych aktivít zapája aj viac tisíc žiakov vojvodinských základných a stredných škôl.

Základný cieľ tohto projektu je zmierňovanie vzájomných národnostných tenzií, a dlhodobý vývoj ducha tolerancie, vzájomnej úcty a dôvery občanov AP Vojvodiny angažovaním sa všetkých relevantných účastníkov.

---

¹ Výkonná rada Autonómnej pokrajiny Vojvodiny *Pokrajinským parlamentným uznesením o vláde APV* (Úradný vestník APV 4/10), ktoré nadobudlo účinnosť 01.04.2010 zmenila svoj názov na vláda Autonómnej pokrajiny Vojvodiny.

Predmet projektu je pestovanie a rozvíjanie hodnoty multietnickej a multikultúrnej spoločnosti AP Vojvodiny ako moderného európskeho regiónu, na základoch otvorenej demokratickej spoločnosti, založenej na vládne práva a aktivity projektu sú usmernené k mladým, predovšetkým vo veku 14 až 19 rokov, to znamená, z vyšších ročníkov základnej školy a všetkých ročníkov strednej školy. Priame účinky projektu by sa mali v prvom rade vzťahovať na účastníkov projektu, ale potom aj na všetkých účastníkov projektu, a tiež aj na všetky tie subjekty, ktoré budú priamo alebo nepriamo zapojené do realizácie tohto projektu. Vzhľadom na to, že projekty znamenajú aj zapojenie a priamy kontakt s tisíckami mladých, realizácia projektu by priamo vplývala aj na širšiu populáciu v AP Vojvodine.

Retrospektíva aktivít

Prvé tri fázy projektu Afirmácia multikulturalizmu a tolerancie vo Vojvodine sa realizovali v období rokov 2005 až 2008.

U **prvej fáze** realizácie projektu z naplánovaných siedmich projektov päť boli úspešné a účinné (Pohár tolerancie, kvíz Koľko sa poznáme, výstava Žiť spolu, Médiálna kampaň a návrat k dobrým podnikateľským obyčajom) a tak sa získal dobrý základ na ich ustálenie.

Na rozdiel od prvej fázy v druhej fáze projektu boli naplánované a úspešne realizované tri nové subprojekty, čím sa ich počet zvýšil na osem s pripomienkou, že sa všetky ukázali ako úspešné, čo bol dobrý dôvod na ich ďalšiu realizáciu.

Tretia fáza projektu zahŕňala trinásť subprojektov i charakterizovalo ju značné zväčšenie projektových aktivít vzhľadom na prvé dve fázy.

Charakteristická pre **štvrtú fázu** projektu je zmena v štruktúre subprojektu a jednotlivých akcií, s cieľom zoskupovania obsahových a organizačne podobných aktivít. Subprojekty, v dôsledku zložitosti a zvýšenia projekčných aktivít a potreby, aby sa tie aktivity zjednodušili a koncipovali na vyššej úrovni sú zoskupené na základe podobnosti prístupu k problematike a aktivite realizácie. Táto fáza zahŕňala osem projektov a osem jednotlivých aktivít zoskupených v rámci subprojektu.

Štruktúra piatej fázy projektu

Piatu fázu projektu, zakončenú v septembri roku 2010, charakterizovalo značné obmedzenie prostriedkov, ako následok aktuálnej finančnej situácie, čo malo za následok zníženie aktivity projektu. Táto fáza zahŕňa sedem subprojektov.

Subprojekt Športové súťaže s doplnkovými obsahmi Pohár tolerancie

Pohár tolerancie je organizovanie športových súťaží pre žiakov základných a stredných škôl z AP Vojvodiny v piatich populárnych skupinových športoch podľa pohárového systému v siedmich mestách a dedinách AP Vojvodiny.

Pozornosť sa venuje v prvom rade mladým ako hlavnej cieľovej skupine. Spoluprácou so vzdelávacími ustanovizňami z celej AP Vojvodiny sa dosiahla masovosť a tak sa umožnilo, aby základný odkaz projektu počuli mnohí mladí. Spolu so športovými súťažami sa organizuje aj celodenný sprievodný kultúrno-zábavný program pre všetkých účastníkov súťaže.

Subprojekt kvíz Koľko sa poznáme

Aktivita 1

Koľko sa poznáme – televízny kvíz

Subprojekt pozostávajúci z organizácie kvízovej súťaže z vedomostí o dejinách a kultúre národnostných spoločenstiev z územia AP Vojvodiny. Účastníci kvízu sú skupiny zo stredných škôl z územia celej AP Vojvodiny.

Cieľ projektu je edukácia obyvateľstva, predovšetkým mladých, o spoločných dejinách a kultúre rôznych národnostných spoločenstiev, ktoré žijú v AP Vojvodine, ako aj vytváranie podmienok pre takúto edukáciu masovým zapájaním stredoškôlkov z AP Vojvodiny do kvízu, a umožnením vysielania súťaže v médiách.

Aktivita 2

Koľko sa poznáme – pošli SMS – rozhlasová verzia kvízu

Rozhlasová verzia je koncipovaná ako kontaktové vysielanie v podobe kvízu na tému z dejín a kultúry národnostných spoločenstiev AP Vojvodiny spolu s odpoveďami na otázky prostredníctvom esemesiek a odmeňovaním poslucháčov .

Aktivita 3

Aj my vieme – súťaž združení osôb s invaliditou

Súťaž vo vedomostiach z dejín a kultúry národnostných spoločenstiev AP Vojvodiny združení osôb s invaliditou, ktorá sa tradične uskutočňuje dvakrát ročne v organizácii tých združení a s logistickou a materiálnou podporou pokrajinského sekretariátu pre predpisy, správu a národnostné spoločenstvá.

Aktivita 4

Koľko sa poznáme – kniha o AP Vojvodine

Subprojekt, ktorý znamená redigovanie a uverejňovanie publikácie o AP Vojvodine spolu s angažovaním relevantných odborníkov, zdôrazňujúc multiperspektívny prístup k problému a prezentáciu publikácie ako doplnkovej učebnej pomôcky a sekundárnej literatúry.

Subprojekt je čiastočne usmernený na edukáciu učiteľského kádra vyšších ročníkov základných a všetkých ročníkov stredných škôl v zmysle zveľaďovania poznatkov o spoločných dejinách a kultúrnych a iných prelínaniach národov z priestorov AP Vojvodiny.

Subprojekt Žiť spolu

Aktivita 1

Rodisko pri Dunaji– spolunažívanie Nemcov a Srbov vo Vojvodine

Aktivita je usporiadanie muzeálnej výstavy a organizácia jej navštívenia niekoľkých európskych miest (napr. Ulm, Brusel) a AP Vojvodiny. Ciele aktivity sú afirmácia pozitívnych hodnôt zo spoločných dejín dvoch národov, prelínanie a vzájomné kultúrne vplyvy Srbov a Nemcov, ako význam príspevku k historickým a európskym skúsenostiam v rozvoji multikulturalizmu a multietnickej tolerancie.

Aktivita 2

Žiť spolu– spolunažívanie Srbov a Maďarov – mobilná forma

Subprojekt je usporiadanie výstavy, ktorá na originálny, moderný a multimediálny spôsob znázorňuje témy zo spoločných dejín a kultúry a z toho vyplývajúce prepletanie a vzájomné vplyvy príslušníkov srbského a maďarského spoločenstva v AP Vojvodine.

Aktivita 3

Bohatstvo rôznorodostí

Aktivitou sa plánuje vypísať súbeh o ochotnícku fotografiu na tému multikultúrnosti AP Vojvodiny, výber najkvalitnejších prác zo strany odbornej poroty a organizovanie výstavy zaslaných prác na viacerých lokalitách v AP Vojvodine. Priamym cieľom tejto aktivity je usmerniť pozornosť verejnosti na ideu projektu prostredníctvom informovania o súbehu a oznámení o výstavách alebo hosťovaní a tak nepriamo predstaviť multikulturalizmus ako hodnotu AP Vojvodiny cez umelecký prejav.

Aktivita 4

Spolu– dokumentárny TV seriál

Dokumentárny seriál, ktorý na originálny spôsob spracúva a uvádza odlišnosti AP Vojvodiny, ako aj spolunažívanie a obyčaje jej obyvateľstva. Spolu s filmovými a hudobnými nahrávkami prezentuje spoločné dejiny, prelínanie sa a vplyvy, rozdiely a podobnosti, vojvodinskú multietickosť. Uvedenie seriálu na televízii by malo prispieť k systematickej edukácii obyvateľstva, najmä mládeže, zameranej na lepšie vzájomné spoznanie, pochopenie, spolunažívanie a tolerančnejšie vzťahy.

Subprojekt Mediálna kampaň – multikulturalizmus v AP Vojvodine

Tento projekt je mediálne predstavovanie a zdôrazňovanie ideí multikulturalizmu a tolerancie ako univerzálnych hodnôt každej spoločnosti prostredníctvom rôznych foriem mediálneho prezentovania a krátkych odkazov spomínanej tematiky. Realizuje sa tlačnou kampaňou (vypracovanie tlačeného promočného materiálu), televíznou a rozhlasovou kampaňou a aktivitami zameranými na prezentovanie a oboznamovanie verejnosti o projekte.

Subprojekt Etno deň

Subprojekt pozostáva z organizovania radu prezentácií národnostných spoločenstiev, ktoré žijú v AP Vojvodine a ich folklórnych, kultúrnych, historických, kuchárskych a iných charakteristík žiakmi základných škôl v AP Vojvodine a výcviku učiteľov pre samostatnú realizáciu prezentácií.

Ciele subprojektu Etno deň sú zveľaďovanie vedomia a vedomostí o špecifickostiach kultúr, folklóru a dejín rôznych národnostných spoločenstiev, ktoré žijú v AP

Vojvodine a prijímanie týchto rozličností ako prednosti a bohatstva na týchto priestoroch.

Subprojekt Interetno festival

Tento festival zahŕňa organizovanie stánkov, výstav remeselníkov, rôznorodých programov, etnokonzertov, folklórnych a hudobných skupín z AP Vojvodiny a zahraničia vo forme stálych programov premenlivého obsahu. Organizuje sa každý rok v auguste v Subotici.

Cieľ projektu je vytváranie podmienok na spoznanie tradície národného umenia a kultúry iných národov prostredníctvom masovej účasti občanov, najmä mladých, čo má za výsledok bližšie poznatky o vojvodinskom kultúrnom dedičstve a prispieva k väčším poznatkom o multikultúrnej Vojvodine.

Subprojekt Evalvácia stavu medzietnických vzťahov mladých v AP Vojvodine

Evalvácia stavu medzietnických vzťahov mladých v AP Vojvodine sa realizuje odborným a systematickým sledovaním a evalváciou súčasného stavu medzietnických vzťahov medzi mladými v AP Vojvodine, ako aj uvedením mechanizmu sledovania stavu do vzdelávacích inštitúcií a zaškoloňaním kádrov pre samostatnú evalváciu stavu.

Dodatočné aktivity na realizácii projektu

Aktivita

Výherná cesta

V rámci projektu Afirmácia multikulturalizmu a tolerance vo Vojvodine Pokrajinský sekretariát pre predpisy, správu a národnostné spoločenstvá, ako jeho nositeľ organizuje cestu ako výhru pre víťazov športových súťaží Pohár tolerance a pre dve najlepšie skupiny kvízu Koľko sa poznáme.

Koncept cesty podporuje základnú ideu projektu, s cieľom afirmovať jeho hodnoty, spoznávanie ľudí a území kulturologicky blízkych AP Vojvodine. Od roku 2006 najúspešnejší účastníci projektu mali príležitosť spoznať mestá Budapešť, Bratislava, Viedeň, Salzburg, Passau, Ulm, Štrazburg a Brusel, ako aj univerzity v Bologni, Padove a Bolzane. Tematické cesty priblížili účastníkom najdôležitejšie inštitúcie Európskej únie, niektoré z najstarších univerzít v Európe, inštitúcie, ktoré kladú dôraz na spoluprácu podunajských regiónov, ako aj mnohé kultúrohistorické pamätihodnosti Európy.